

**Справа «Ахмут проти Нідерландів»
(Salah Ahmut v. the Netherlands 21702/93)**

У рішенні, ухваленому 28 листопада 1996 року у справі *«Ахмут проти Нідерландів»*, Суд постановив, що:

- не мало місце порушення ст. 8 Конвенції щодо відмови голландської адміністрації надати підлітку, який за національністю був марокканцем, дозволу на проживання, внаслідок чого він не зміг жити зі своїм батьком, що має подвійне громадянство (марокканське та голландське).

Обставини справи

Перший заявник, Салах Ахмут, мав п'ятьох дітей, з яких другий заявник, Суффіан, був наймолодшим. Він народився в шлюбі, який було розірвано в 1984 році. П'ятеро дітей залишилися зі своєю матір'ю в Марокко. Салах Ахмут поїхав до Голландії у вересні 1986 року і пізніше одружився з громадянкою Нідерландів.

У лютому 1990 року він набув громадянство Нідерландів і в грудні 1990 року розлучився зі своєю другою дружиною.

Після смерті в 1987 року першої дружини Салах Ахмута п'ятеро дітей залишилися під опікою його матері. 26 березня 1990 року Суффіан, який на той час мав дев'ять років, приїхав до Голландії. Його батько попросив дозволу на проживання для сина 3 травня 1990 року. 26 червня 1990 року заступник Міністра юстиції відмовив у дозволі на підставі того, що, оскільки дитина залишалася зі своєю матір'ю, а пізніше – зі своєю бабусею в Марокко, її зв'язок зі своїм батьком не можна вважати сімейними стосунками в значенні ст. 8 Конвенції.

13 листопада 1990 року перший заявник надіслав запит до заступника Міністра юстиції щодо перегляду рішення від 26 червня 1990 року Суффіанові було дозволено залишитися в Голландії до оголошення результатів перегляду. Оскільки заступник міністра не вирішив дане питання в означений час, перший заявник, базуючись на відмові у вказаному вище проханні та діючи від імені свого сина, подав заяву до Судового комітету Державної Ради 6 березня 1991 року.

20 березня 1991 року відбулося слухання позову до заступника Міністра юстиції Радою в справах іноземців. Рада вирішила того самого дня порадити Міністру відхилити запит. Однак від часу подання позову в Судовий комітет Державної Ради Міністр не прийняв жодного рішення. Після слухання 10 серпня 1992 року Судовий комітет Державної Ради 24 серпня 1992 року відхилив позов, вважаючи, що вимоги про надання дозволу на проживання для об'єднання сім'ї не є достатніми. Суффіан між тим повернувся в Марокко та був записаний до пансіону.

Зміст рішення Суду

Згідно з критерієм, запровадженим по цій справі, Суд встановив наявність сімейних стосунків між заявниками.

Від часу вирішення питання, чи був уряд Нідерландів зобов'язаний дозволити Суффіанові поселитися зі своїм батьком у Нідерландах, тим самим роблячи можливим підтримання та розвиток сімейних стосунків на своїй території, Суд вирішив розглядати справу як таку, предметом якої є неналежне виконання державою-відповідачем своїх позитивних зобов'язань.

Суд повторив принципи, встановлені в рішенні по справі Гул (Cul) від 19 лютого 1996 року. Беручи до уваги аналогічність ситуації в даному випадку, Суд виклав факти справи.

Після того, як Салах Ахмут виїхав до Нідерландів у 1986 року, Суффіан перебував під опікою інших: по-перше, своєї матері, а після смерті останньої – під опікою своєї бабусі. Між тим, окрім періоду між 26 березня 1990 року і 30 вересня 1991 року, який він провів у Нідерландах, і кількох візитів до свого батька, Суффіан усе своє життя прожив в Марокко. Це означає, що Суффіан має сильні зв'язки з мовним і культурним середовищем своєї держави. До того ж, там він ще має сім'ю, а саме: старшого брата, сестру, двох дядьків і, якщо вона ще жива, свою бабусю. Факт окремого проживання заявника був результатом

усвідомленого рішення Салаха Ахмута оселитися в Нідерландах, а не залишитися в Марокко. І ще, крім володіння голландським громадянством, Салах Ахмут мав також своє рідне (марокканське) громадянство. Суффіан мав тільки марокканське громадянство. Згодом виявилося, що Салах Ахмут підтримував сімейні стосунки, які він особисто припинив своім від'їздом до Нідерландів, і не було жодних перешкод його поверненню в Марокко. Справді, Салах Ахмут і Суффіан відвідували один одного декілька разів, поки останній не повернувся до Нідерландів. Може статися, що Салах Ахмут захоче підтримувати та зміцнювати свої сімейні стосунки з Суффіаном в Нідерландах. Однак ст. 8 Конвенції не гарантує право обрати найбільш вдале місце для розвитку сімейних стосунків.

Віддавши Суффіана до пансіону, Салах Ахмут тим самим виявив своє піклування про нього. З цієї причини Суд не має потреби вдаватися в питання, чи бажали та могли родичі Суффіана, які живуть у Марокко, піклуватися про нього.

За цих обставин не можна сказати, що уряд Нідерландів порушив баланс між інтересами заявників, з одного боку, і своїми інтересами – з іншого. Таким чином, виходячи з обставин даної справи, порушення статті 8 Конвенції встановлено не було.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.